

**Встановлення прорадянських
режимів у країнах Центральної
та Східної Європи. Утворення
світової системи соціалізму**

Чому події другої половини 1940 –
початку 50-х років у країнах
Центральної та Східної Європи
можна назвати соціалістичними
революціями?

Країни Центральної та Південно – Східної Європи в ХХ столітті називали країнами Східної Європи, країнами «народної демократії» або «соціалістичним табором» через те, що після закінчення Другої світової війни вони потрапили в сферу впливу СРСР. В більшості з них відбулися перевороти і були встановлені тоталітарні режими радянського зразка.

СФРЮ

ПНР

ЧССР

СРР

НСРА

БНР

НДР

Країни соціалізму

Установление коммунистических режимов

З включенням до соціалістичного табору ряду країн Азії, Куби сформувалася світова система соціалізму.

За зразком СРСР в цих країнах були запроваджені п'ятирічні плани, здійснювалося будівництво промисловості за підтримки СРСР.

Рівень життя в багатьох країнах в порівнянні з СРСР був більш вищим.

**ДА ЗДРАВСТВУЕТ ВЕЧНАЯ, НЕРУШИМАЯ ДРУЖБА И СОТРУДНИЧЕСТВО
МЕЖДУ СОВЕТСКИМ И КУБИНСКИМ НАРОДАМИ !**

Періодизація розвитку країн Центральної та Східної Європи після Другої світової війни

1944 – 1953 – нав'язування радянської моделі розвитку

1948 – Югославія вибрала власний шлях розвитку

1953 – 1964 – розвінчання сталінізму і спроби оновлення соціалізму

1953 – повстання в Берліні;
1956 – невдоволення в Польщі;
1956 – повстання в Угорщині;
1962 – Албанія розірвала відносини з СРСР

1965 – 1987 – спроби СРСР «законсервувати» ситуацію в Східній Європі

1968 – Празька весна в Чехословаччині;
1980 – 1981 – антикомуністичні виступи у Польщі

Демократичні «оксамитові» революції

1988 – 1990 – перехід СРСР до політики «нового політичного мислення»

Наслідки Другої світової війни для країн Центральної та Східної Європи

- Відновлення незалежності.
- Зміна політичного режиму, де він зберігався.
- Запровадження загального виборчого права, багатопартійності.
- Проведення аграрних реформ, ліквідація великого землеволодіння.
- Націоналізація власності колабораціоністів і фашистів.

■ Створення національних (народних) фронтів у країнах Східної Європи

Країна	Дата, назва	Склад на момент створення
Югославія	1941 р. — Народно-визвольний фронт	Народний рух під керівництвом компартії Югославії
Албанія	Вересень 1942 р. — Національно-визвольний, з 1945 р. — Демократичний фронт	Народний рух, а з 1945 р. — блок суспільно-політичних організацій під керівництвом компартії Албанії
Болгарія	Серпень 1943 р. — Вітчизняний фронт	Болгарська робітничка партія, Болгарська робітничка соціал-демократична партія, Болгарський землеробський народний союз, група «Звено»
Польща	Січень 1944 р. — Національний фронт	Польська робітничка партія, Польська соціалістична партія (левиця), Народна і Демократична партії
Румунія	Осінь 1944 р. — Національно-демократичний фронт	Комуністична партія, Соціал-демократична партія, Фронт землеробів, Союз патріотів, профспілки
Угорщина	Грудень 1944 р. — Національний фронт незалежності	Комуністична партія, Соціал-демократична партія, Партія дрібних сільських господарів, Національна селянська партія, Буржуазно-демократична партія, профспілки
Чехословаччина	Весна 1945 р. — Національний фронт	Комуністична партія, Соціал-демократична партія, Національно-соціалістична партія, Народна партія, Словацька демократична партія
Східна Німеччина	Липень 1945 р. — блок антифашистських і демократичних партій	Комуністична партія, Соціал-демократична партія, Християнсько-демократичний союз, Ліберально-демократичний союз

На основі даних таблиці охарактеризуйте політичну ситуацію країн Східної Європи після війни

Присутність радянських військ у країнах Східної Європи!!!

Активна участь у
народних фронтах
та коаліційних
урядах

Ініціювання
широких
демократичних і
соціальних реформ

Контроль над
силовими
міністерствами

Придушення
політичної
опозиції

Здобуття
більшості в уряді

Контроль над
міністерствами
економіки та
зовнішніх справ

Встановлення
влади
комуністичних
партій

Механізм приходу до влади комуністичних партій у країнах Східної Європи

Протягом 1947 – 1948рр. комуністи порівняно легко забезпечили зосередження всієї повноти влади в своїх руках

Якщо країни Центральної та
Південно – Східної Європи
будували соціалізм за радянським
зразком, визначте основні
перетворення, які необхідно було
здійснити в країнах «народної
демократії»

Курс на побудову основ соціалізму

```
graph TD; A[Курс на побудову основ соціалізму] --> B[Економічні перетворення]; A --> C[Політичні перетворення]; A --> D[Духовні перетворення]; B --> B1[Націоналізація; Індустріалізація; колективізація]; B --> B2[Командно – адміністративна система; Планова економіка]; C --> C1[Зосередження влади в руках компартій; Однопартійна система; Політичний терор]; D --> D1[Марксистська ідеологія; Ідеологічний контроль];
```

Економічні перетворення

Націоналізація;
Індустріалізація;
колективізація
Командно –
адміністративна
система;
Планова економіка

Політичні перетворення

Зосередження влади в
руках компартій;
Однопартійна система;
Політичний терор

Духовні перетворення

Марксистська ідеологія;
Ідеологічний контроль

Заповніть таблицю

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЮГОСЛАВІЇ ТА БОЛГАРІЇ		
	Болгарія	Югославія
1. Встановлення влади комуністів		
1. Післясталінська доба		
1. Національні проблеми		
Висновок		

Домашнє завдання

ВИВЧИТИ ПАРАГРАФ 11, ЗАПОВНИТИ
ТАБЛИЦЮ, ДАЙТЕ ВІДПОВІДЬ (ПИСЬМОВО)
– С.82, II РОЗДІЛ – 1,
III РОЗДІЛ – 1,2

НАДІСЛАТИ ДО КІНЦЯ УРОКУ